

รายละเอียดการดำเนิน

กิจกรรมหลักที่ ๔ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรคมูลค่าสูง (Waste to Value)

ภายใต้โครงการ สร้างการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน (SUSTAININDUSTRY)

ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑. หลักการและเหตุผล

จากยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่มุ่งเน้นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี และสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอย่างยั่งยืนแล้ว ยังตระหนักถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นปัจจัยที่มีอยู่อย่างจำกัดและองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า จึงให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน คือ เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการที่ยั่งยืน (SDGs) ผ่านการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ด้วยการเปลี่ยนผ่านสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อสร้างสังคมที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นแต่มีกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำลง และการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศด้วยการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gas Emission) และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Society) เพื่อลดความเสี่ยงและพร้อมรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

ขณะที่ภาคเหนือมีปริมาณขยะจากภาคส่วนต่างๆ สูงถึง ๔,๕๘๕ ตันต่อวัน โดยเฉพาะในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก มีประชากรอาศัยอยู่หนาแน่น และมีความหลากหลายในแต่ละภาคส่วนเศรษฐกิจ ทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร ภาคการก่อสร้าง ภาคครัวเรือนหรือภาคส่วนอื่นๆ ส่งผลให้มีขยะจากภาคส่วนต่างๆ เพิ่มขึ้นทุกปีเกินกว่าขีดความสามารถในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเมืองหลักของภูมิภาค ประกอบกับพื้นที่ภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งยังคงมีแนวทางการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ไม่เหมาะสม สะท้อนได้จากปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM ๒.๕) เกินมาตรฐานจากการเผาในที่โล่งเพื่อกำจัดวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพของประชาชน และเศรษฐกิจของภูมิภาคเป็นประจำทุกปี

จากสภาพปัญหาดังกล่าว จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพตามหลักการ ๓Rs ซึ่งมุ่งเน้นให้มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ผ่านมุมมองที่ว่าวัสดุเหลือใช้เป็นวัตถุดิบและทรัพยากรที่สามารถนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคอุตสาหกรรมได้ จึงได้จัดทำกิจกรรม "สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรคมูลค่าสูง" (Waste to Value) ภายใต้โครงการ "สร้างการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน" (SUSTAININDUSTRY) เพื่อส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้จากภาคส่วนต่างๆ อาทิ (๑) วัสดุเหลือใช้จากภาคอุตสาหกรรม (Industrial Waste) วัสดุที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียที่เกิดจากการประกอบการและผลผลิตพลอยได้ (By-product) จากกระบวนการผลิต (๒) วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (Agricultural Waste) วัสดุที่เหลือจาก

ผลผลิตทางการเกษตรหรือกระบวนการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตร (๓) วัสดุเหลือใช้จากภาคการก่อสร้าง (Construction Waste) วัสดุที่เหลือจากการก่อสร้างใหม่ การซ่อมแซม และการรื้อถอนรวมถึงของเสียจากวัสดุก่อสร้างและบรรจุภัณฑ์ (๔) วัสดุเหลือใช้จากภาคครัวเรือน (Household Waste) วัสดุที่ผ่านการใช้งานแล้วหมดอายุการใช้งาน เหลือจากความต้องการหรือไม่เป็นที่ต้องการจะใช้อีกต่อไป ผ่านการนำวัสดุเหลือใช้เหล่านี้มาหมุนเวียนใช้อีกครั้ง จนกลายเป็น "วัตถุดิบใหม่" เข้าสู่กระบวนการผลิตใหม่หรือเป็นวัตถุดิบรอบสอง เพื่อเพิ่มมูลค่าด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ จนสามารถพัฒนาต่อยอดเป็น "ผลิตภัณฑ์ใหม่" ที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ซึ่งมีส่วนช่วยในการลดการสูญเสียให้เหลือน้อยที่สุด สนับสนุนการลดและบริหารจัดการขยะอย่างเป็นระบบตามแนวทางลดขยะให้เป็นศูนย์ (Zero Waste) ลดมลพิษทางอากาศโดยเฉพาะจากการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมุ่งสู่การปลอดการเผา (Zero Burn) รวมถึงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ๒๕๙๓ และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Emissions) ภายในปี ๒๖๐๘

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อผลักดันให้วิสาหกิจมีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ให้เกิดการหมุนเวียนทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด
- ๒.๒ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้จากภาคส่วนต่างๆ ที่มีส่วนช่วยลดปริมาณขยะและลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นวัสดุใหม่
- ๒.๓ เพื่อพัฒนาวิสาหกิจให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างการเติบโตตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

๔. รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และขอบเขตของงานที่จะดำเนินการ

- ๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย : วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)/วิสาหกิจชุมชน
- ๔.๒ สาขาอุตสาหกรรมเป้าหมาย : อุตสาหกรรมสร้างสรรค์
- ๔.๓ พื้นที่ดำเนินการ : กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน และแม่ฮ่องสอน)
- ๔.๔ ตัวชี้วัดผลผลิตและผลลัพธ์

ผลผลิต

ตัวชี้วัดผลผลิต	ค่าเป้าหมาย/หน่วยนับ
เชิงปริมาณ	
๑. จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า	๓๐ ผลิตภัณฑ์
เชิงคุณภาพ	
๒. ผู้รับบริการมีความพึงพอใจเฉลี่ย ไม่น้อยกว่า	ร้อยละ ๘๕

ผลลัพธ์

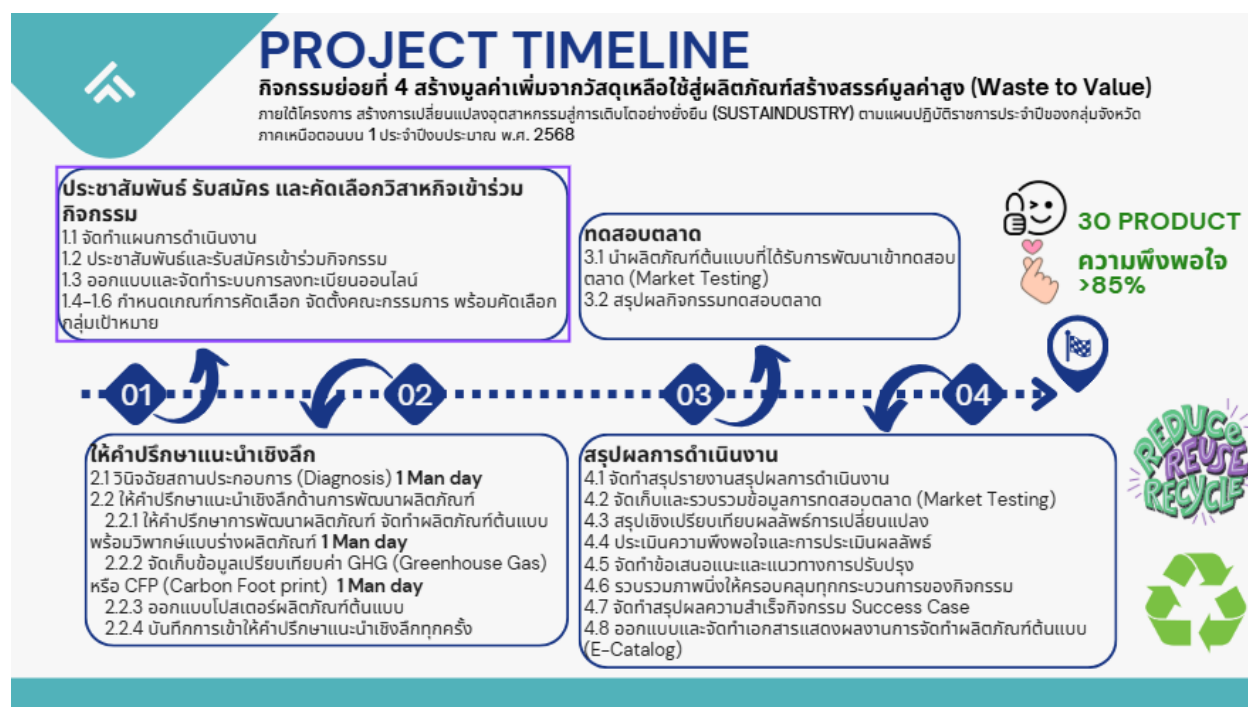
ตัวชี้วัดผลผลิต	ค่าเป้าหมาย/หน่วยนับ
จำนวนวิสาหกิจที่ได้รับการพัฒนามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (ของเสียลดลง ต้นทุนลดลง มูลค่ายอดขายเพิ่มขึ้น หรือ รายได้เพิ่มขึ้น) ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 10	ร้อยละ ๘๐

๔.๕ ขอบเขตของงานและวิธีดำเนินงาน

เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมย่อยที่ ๔ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้สู่ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์มูลค่าสูง (Waste to Value) ภายใต้โครงการสร้างการเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรมสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน (SUSTAININDUSTRY) ตามแผนปฏิบัติการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรมการดำเนินงาน	แผนการดำเนินงาน							
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘
กิจกรรมที่ ๑ ประชาสัมพันธ์ รับสมัคร และคัดเลือกวิสาหกิจ เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนไม่น้อยกว่า ๓๐ กิจกรรม								
กิจกรรมที่ ๒ ดำเนินการให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกด้านการ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ไม่น้อยกว่า ๓๐ ผลิตภัณฑ์								
กิจกรรมที่ ๓ นำผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาไปทดสอบตลาด เพื่อทดสอบการยอมรับและสร้างโอกาสทางการตลาด								
กิจกรรมที่ ๔ สรุปผลการดำเนินงาน								

๕. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินการภายใน ๒๔๐ วัน